

“Jačanje kapaciteta za sprovođenje prava Evropske unije” Program tehničke pomoći Luksemburga Srbiji

Pravosudna akademije Republike Srbije

Krivično pravo i pravosuđe EU

Gostujući predavač Gabriela Ivan-Cucu, LL.M. (UCL, London i Luksemburg)

Beograd, 15-17. oktobar 2018.

Advokat (Luksemburg)

Istraživač na doktorskim studijama, Univerzitet u Notingemu (UK)

Krivično pravo i pravosuđe EU - glavne teme

Evropska dimenzija krivičnog prava i pravosuđa

**Pravni okvir EU u oblasti prava pojedinaca u
krivičnom postupku**

Nadležnost EU u materijalnom krivičnom pravu

Elementi krivičnog postupka i studije slučajeva u EU

II. Pravni okvir EU o pravima pojedinaца u krivičnom postupku

II. Pravni okvir EU o pravima pojedinaca u krivičnom postupku

1. Prava oštećenog

2. Prava osumnjičenog i okrivljenog

3. Zaštita podataka

1. Prava oštećenog

Direktiva 2012/29/EU Evropskog parlamenta i Saveta od 25. oktobra 2012. kojom se utvrđuju minimalni standardi prava, podrške i zaštite žrtava krivičnog dela i zamenjuje Okvirna odluka Saveta 2001/220/JHA

Direktiva 2011/36/EU Evropskog parlamenta i Saveta od 5. aprila 2011. o sprečavanju i borbi protiv trgovine ljudima i zaštiti njenih žrtava, koja zamenjuje Okvirnu direktivu Saveta 2002/629/JHA

Prava oštećenog (nastavak)

Pravo na naknadu štete

Direktiva 2004/80/EC o naknadi štete žrtvama krivičnog dela omogućava licima koja su postala žrtve krivičnog dela u inostranstvu, da zahtevaju naknadu štete od države. Na osnovu ove direktive, sve zemlje EU imaju program naknade štete na osnovu kojeg se obezbeđuje pravedna i odgovarajuća naknada štete žrtvama međunarodnog nasilničkog krivičnog dela.

Direktiva 2012/29/EU kojoj se utvrđuju minimalni standardi prava, podrške i zaštite žrtava krivičnog dela propisuje pravo da se donese odluka o naknadi štete od učinioca. U ovoj direktivi, zemlje EU takođe se podstiču da uspostave mehanizme za naplatu naknade štete od učinioca.

Prava oštećenog (nastavak)

Zaštita

Direktiva 2011/99/EU o **Evropskom nalogu za zaštitu (EPO)** uspostavlja mehanizam pomoću kojeg lica, u odnosu na koje je u jednoj zemlji EU izdat nalog za zaštitu u krivičnim stvarima, mogu da zahtevaju Evropski nalog za zaštitu

Uredba (EU) br. 606/2013 o uzajamnom priznavanju zaštitnih mera u građanskim stvarima utvrđuje mehanizam koji omogućava **direktno priznavanje naloga za zaštitu** izdatih u zemljama EU.

2. Prava osumnjičenih i okrivljenih

Povelja EU o osnovnim pravima (čl. 47-49)

- pravo na delotvoran lek i pravedan sudski postupak
- pretpostavka nevinosti i pravo na odbranu
- principi zakonitosti i proporcionalnosti krivičnog dela i kazne

2. Prava osumnjičenih i okrivljenih(nastavak)

- a. Pravo na usmeni i pismeni prevod
- b. Pravo na informisanje
- c. Pravo na advokata i pravnu pomoć
- d. Pravo na pretpostavku nevinosti
- e. Prava dece u krivičnom postupku

Studija slučaja 1 (Vidi Opšte informacije EU)

Pavle odlazi na raspust u Španiju. Nakon odlaska na jednu zabavu, policija ga hapsi i okrivljuje za uništenje jednog automobila parkiranog u blizini. Pošto ne govori i ne razume španski, tokom saslušanja u policiji i na sudskom ročištu biće mu obezbeđen usmeni prevod. Na raspolaganju će imati i usmeni prevod radi komunikacije sa advokatom.

- Direktiva 2010/64/EU Evropskog parlamenta i Saveta od 20. oktobra 2010. o pravu na usmeni i pismeni prevod u krivičnom postupku

2. Prava osumnjičenih i okrivljenih(nastavak)

a. Pravo na usmeni i pismeni prevod

- Direktiva 2010/64/EU Evropskog parlamenta i Saveta od 20. oktobra 2010. o pravu na usmeni i pismeni prevod u krivičnom postupku.

Studija slučaja 2 (Vidi Opšte informacije EU)

Karla, student iz Italije, otputovala je na Maltu da poseti prijatelja. Po dolasku na aerodrom u Valeti, malteški organi je hapse zbog krijumčarenja droge koja je pronađena u njenom prtljagu. Ona ne razume engleski i ne zna zašto je uhapšena.

Uskoro nakon hapšenja, ona dobija "Informacije o pravima" na italijanskom jeziku, u kojima dobija obaveštenje o svojim pravima. Dobija obaveštenje o optužnici, o svom pravu na ćutanje i pravu da ima advokata. Takođe može da vidi svoj spis predmeta.

2. Prava osumnjičenih i okrivljenih(nastavak)

b. Pravo na informisanje

- Direktiva 2012/13/EU Evropskog parlamenta i Saveta od 22. maja 2012. o pravu na informisanje u krivičnom postupku.

Studija slučaja 3 (Vidi Opšte informacije EU)

Piter živi u Stokholmu. Izašao je sa prijateljima, ali u jednom baru krenula je svađa koja se završila velikom tučom. Piter, njegovi prijatelji i deset drugih ljudi privedeni su u policijsku stanicu.

Pre saslušanja u policiji, Piter može da razgovara sa advokatom koji je ostao sa njim tokom celog saslušanja u policiji.

Advokat može da učestvuje i tokom ispitivanja i da postavlja pitanja i traži razjašnjenja. Kao što je Piter tražio, njegov najbolji prijatelj će biti obavešten da je Piter u policijskom pritvoru.

2. Prava osumnjičenih i okrivljenih(nastavak)

c. Pravo na advokata i pravnu pomoć

- Direktiva 2013/48/EU Evropskog parlamenta i Saveta od 22. oktobra 2013. o pravu na pristup advokatu u krivičnom postupku i u postupku Evropskog naloga za hapšenje, kao i o pravu da treće lice bude obavješteno o lišavanju slobode i da lice, dok je lišeno slobode, komunicira sa trećim licima i konzularnim organima.
- Direktiva (EU) 2016/1919 Evropskog parlamenta i Saveta od 26. oktobra 2016. o pravnoj pomoći za osumnjičene i okrivljene u krivičnom postupku i za lica za kojima se vrši potera u postupku Evropskog naloga za hapšenje.

2. Prava osumnjičenih i okrivljenih(nastavak)

d. Pravo na pretpostavku nevinosti

- Direktiva 2013/48/EU Evropskog parlamenta i Saveta od 22. oktobra 2013. o pravu na pristup advokatu u krivičnom postupku i u postupku Evropskog naloga za hapšenje, kao i o pravu da treće lice bude obavješteno o lišavanju slobode i da lice, dok je lišeno slobode, komunicira sa trećim licima i konzularnim organima.
- Direktiva (EU) 2016/1919 Evropskog parlamenta i Saveta od 26. oktobra 2016. o pravnoj pomoći za osumnjičene i okrivljene u krivičnom postupku i za lica za kojima se vrši potera u postupku Evropskog naloga za hapšenje.

Studija slučaja 4 (Vidi Opšte informacije EU)

Sofi, 16-godišnja devojka iz Holandije, otišla je u Sloveniju sa grupom prijatelja. Jedne večeri, Sofi i nekoliko njenih prijatelja umešali su se u tuču sa drugim omladincima. Dva lica su povređena. Slovenska policija hapsi Sofi i njene prijatelje i odvodi ih i policijsku stanicu gde provode noć.

Sofijini roditelji su odmah obavešteni. Ona će imati pravo da kontaktira advokata i da je pregleda doktor. Ona i njeni prijatelji će biti zadržani u prostoru odvojenom od odraslih.

2. Prava osumnjičenih i okrivljenih(nastavak)

e. Prava dece

- Direktiva (EU) 2016/800 Evropskog parlamenta i Saveta od 11.maja 2016. o merama procesne bezbednosti za decu osumnjičenu ili okrivljenu u krivičnom postupku.

3. Zaštita podataka o ličnosti u krivičnom postupku

Direktiva (EU) 2016/680

Evropskog parlamenta i Saveta od 27. aprila 2016.

o zaštiti fizičkih lica u pogledu obrade podataka o ličnosti od strane nadležnih organa u cilju sprečavanja, istrage, detekcije ili sudskog gonjenja krivičnih dela ili izvršenja krivičnih kazni, i o slobodnom kretanju takvih podataka, i ukidanju

Okvirne direktive Saveta 2008/977/JHA

(Direktiva o sprovođenju zakona (LED))

Photo credit: <https://thecrunch.com>

3. Zaštita podataka o ličnosti u krivičnom postupku (nastavak)

Principi (čl. 4)

- zakonitost i pravednost
- naznačeni, izričiti i legitimni ciljevi
- adekvatno, relevantno i ne prekomerno
- precizno i kada je neophodno, ažurirano
- obrazac koji omogućava identifikaciju subjekta podataka
- bezbednost podataka o ličnosti

- odobreno zakonom
- potrebno i proporcionalno

- ◆ odgovornost kontrolora
- ◆ rokovi za čuvanje

3. Zaštita podataka o ličnosti u krivičnom postupku (nastavak)

Prava subjekta podataka (čl. 12-18)

- **Komunikacija**
- **Informisanje**
- **Pravo pristupa**
- **Ograničenja**
- **Pravo na korekciju ili brisanje**
- **Restrikcije u pogledu obrade**
- **Nadzorni organ**

3. Zaštita podataka o ličnosti u krivičnom postupku (nastavak)

Prenos podataka o ličnosti u 3. zemlje ili međunarodne organizacije

- Odluke o adekvatnosti
- Odgovarajuće mere
obezbeđenja
- Odstupanja
- Međunarodna saradnja

Hvala vam na pažnji!

Gabriela M Ivan-Cucu

Gabriela M Ivan-Cucu

EU Criminal Law and Justice

Guest Lecturer Gabriela Ivan-Cucu, LL.M. (UCL, London & Luxembourg)

gm.ivancucu@yahoo.com

Attorney-at-Law (Luxembourg)

Doctoral researcher University of Nottingham (UK)